

ud paa en Omredaction af Lovforslagets oprindelige § 2, da forekommer det mig, at denne maa være at foretrække for Udvalgets Forslag, idet jeg maa dele den Anskuelse, som er udtalt af min høitærede Sidemand, og jeg virkelig frygter for, at, hvis dette blev antaget, vilde det lettere kunne vildse, hvorimod Lovforslaget har den simple Bestemmelse, at intet Skøde kan thinglases, uden at det har modtaget en saadan Paategning, som der er nødvendig. Jeg føler tilfulde, saaledes som det er udtalt med Klarhed af den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Valgkreds (Blechingsberg), at man maa have Tillid til hinanden, for at slike Transactioner skulde foregaae, men jeg haaber ogsaa, at hvis Lovforslagets § 2 eller § 3, hvad det nu bliver, bliver staaende som den staaer, vil denne Ting let lade sig arrangere. Justitsministeriet, hvem dette Tilsyn vil blive overdraget, vil i Regelen let kunne have En eller Anden paa Stedet, hvor saadanne Transactioner foregaae, hvem det kan betroe at give denne Paategning og derved fremskaffe den fornødne Sikkerhed. Jeg frygter derimod meget for, at, hvis Udvalgets Forslag skulde gaae igjennem, kunde det lede til Misligheder. Det er ikke meget lang Tid siden, at vi have seet Folk, med den redeligste Villoie, sælge betydeligt Fæstegods til Bønderne, uden at det, paa Grund af Tidsconjuncturerne, har staaet i deres Magt i sin Tid at opfylde deres indgaaede Forpligtelser, og det er ikke ubekjendt, at ikke faa Fæstebønder have paa den Maade mistet ikke ubetydelige Capitaler. Jeg troer, dette vil blive forebygget, naar vi holde os til Lovforslagets Ord, og at alt Andet vil blive vildledende. Med Hensyn til § 4 skal jeg tillade mig at udtale den Anskuelse, at jeg ønsker helst, at de Fideicommissbesiddere, som bortsalge Fæstegods, slet ingen særlig Godtgjørelse derfor skulle have. Jeg troer virkelig, at de ville faae Erstatning nok efter § 2. Det er vistnok saa, at der i de Bevillinger, som ere udfærdigede efter den Resolution, som i Slutningen af forrige Aar gav Afgang til at sælge Bøndergods, er blevet Lehnsbesidderne forbeholdt, saavidt jeg mindes, 5 pCt. af de indkomne Kjøbesummer, men man maa herved ægge Mærke til, at det var under ganske an-

dre Forhold end de nuværende. Nu skulle de have en betydelig Godtgjørelse, naar de blot sælge Godset til hvad det har indbragt i de sidste 20 Aar; men jeg troer, at Erfaringen stadfæster, at i Regelen vil ethvert saadant Gods ved Salg indbringe for den nuværende Bestidder idetmindste dobbelt saa store Indtægter, som han har havt i Løbet af de sidste 20 Aar af Godset som Fæstegods, og jeg troer derfor, at han vil finde sin Umage rigeligt lønnet ved et saadant Salg. Blandt de Grunde, hvorved Udvalget har motiveret de 20 pCt., er især fremhævet, at Fideicommissbesidderne skulde have denne Godtgjørelse for Tabet af Indsætninger og for deres Uleilighed med Salget; men disse 2de Punkter ere allerede af flere Landstingsmand og navnlig af den meget ærede 2den Landstingsmand for 1ste Valgkreds (Treschow) gjendrevne efter min Formening. Den 3die Grund, som det ærede Udvalg har fremsat derfor, og som det synes at have lagt Vægt paa, er den, at det skulde være en Opmuntring for Bedkommende til at komme frem med den sande Kjøbesum. Denne Grund kan jeg ikke admittere; thi for den rebelige Mand behøves en saadan Bevæggrund ikke, og for den Uredelige skal man ikke aabne Døren mere for Forurettelse end det behøves, og jeg kan ikke see Andet, end at man virkelig aabner Døren for saadan Forurettelse, naar man gaaer ind paa Forslaget om 20 pCt. Skulde jeg stemme for Noget, vilde jeg hellere anbefale det Ændringsforslag, som er stillet af den høitærede Primterminister; thi dert er dog de 20 pCt. nedsatte under visse Forhold til 10 pCt.

Med Hensyn til § 5 skal jeg tillade mig at udtale den Anskuelse, at det ikke stiller sig for mig saaledes, som det forekommer mig, min ærede Sidemand idag har udtalt, at disse Capitaler skulle blive indestaaende. I dette Tilfælde tør jeg paa ingen mulig Maade stemme for Paragraphen; men det forekommer mig efter Ordene, saaledes, som de staae, at de kun sige, at de kunne blive indestaaende i 20 Aar, og hvis det er Meningen, og Paragraphen bliver saaledes omredigeret, som af et æret Medlem af Udvalget er antydet, at det kun skulde gjælde forsaavidt Godset blev solgt til Fæsterne, har denne Paragraph meget, der taler for den,